

Defensie Paraschool: 'We springen niet voor de lol'

'Springen, evalueren en meteen weer springen'

Defensie Paraschool

De Defensie Paraschool is anderhalf jaar operationeel. Onder scherp toezicht van ervaren para- en vouwinstructeurs leren jaarlijks duizend militairen de verschillende disciplines van het parachutespringen. Landmacht sloot een dag aan bij de vrijevaltraining in het Tsjechische Klatovy. 'Dankzij para's kunnen we overal ter wereld mensen aan de grond zetten.'

De roze Skyvan vliegt op zesduizend voet. Het luik in de staart van het propellervliegtuig gaat open, de jumpmaster geeft acht mannen van 104 Commandotroepencompagnie een teken: 'Ready. Go'. Zonder te twifelen schuifelen de mannen, cursisten van de voortgezette vrije valopleiding van de Defensie Paraschool (DPS), in woodland overall en met een leren muts op het hoofd richting het diepe gat en springen achterwaarts de diepte in. Het luik sluit weer. De Skyvan, een kale "parachutistenbus", zoekt hoogte. De buik van het vliegtuig herbergt nog zes paxen. 'Je krijgt wel onze knapste tandemmaster mee', grapt een instructeur tegen de 'levende cargo' van zijn collega. 'En je hebt geluk, hij is net terug uit het ziekenhuis', lacht een ander. Parahumor. De tandemmaster zelf, sergeant-1 Cas, glimlacht nonchalant, wijst op zijn hoogtemeter en is meteen weer bij de les: 'Tienduizend voet. Ik herhaal de procedure.' Al eerder op de maandagochtend, in de hangar van het Airborn Tactical Training Centre in het Tsjechische dorpje Klatovy, heeft Cas alle handelingen, veiligheidsvoorschriften en tekens grondig en helder uitgelegd. In de Skyvan oogt hij ontspannen. 'Bewust', zegt Cas, een ervaren parachutist en nu vrijevalinstructeur bij de DPS. 'Het is tijdens een tandemsprong maar ook bij begeleide solosprongen belangrijk dat mensen volledig op je vertrouwen. Een sprong is een gva-moment (grensverleggende activiteit, red.). Hoe meer ontspannen ik doe, hoe minder gespannen de cursist wordt. Iemand vertelde me eens na zijn eerste begeleide sprong in AFF (Accelerated Free Fall, met twee instructeurs pal naast de cursist, red.) dat hij met een gierende hartklep uit het vliegtuig sprong. Maar doordat ik naast hem in de lucht een gezicht trok alsof ik bij moeder de vrouw op de bank zat, werd hij relaxed. Dat maakte hem meteen duidelijk dat hij in goede handen was.' De humor en ontspannen houding hebben niets te maken met gemakzucht of routine bij de medewerkers van de DPS. Integendeel, stelt Cas. 'Wij doen geen enkele concessie aan de veiligheid. Veiligheid loopt als een rode draad door al onze opleidingen en trainingen. Dat moet ook, want als het bij ons fout gaat, gaat het gelijk hard fout. Bij de DPS is geen ruimte voor slordigheden of gemakzucht. Alle instructeurs zijn doorgelicht, mentaal getest en uiterst ervaren. Bovendien controleren we elkaar. De veiligheidsprocedures zijn waterdicht. Het gevaar van routinematig werk komt hier *nicht im Frage*.'

Paars

Sinds de oprichting van de Defensie Paraschool in maart 2009 is de sergeant er instructeur. De school is een samenvoeging van het Instructiepeloton Para (Korps Commandotroepen, KCT) en het Mariniers Trainingscommando (Korps Mariniers). De DPS valt onder de Opleidings- en Trainingscompagnie Speciale Operaties (OTCSO) van het KCT, maar vanaf de Seeligkazerne in Breda worden alle parachuteopleidingen binnen Defensie er verzorgd. Per jaar leidt de DPS achthonderd tot duizend mensen op: commando's, mariniers en parachutisten in de para-inzetbare compagnieën van 11 Luchtmobiele Brigade. DPS is ook verantwoordelijk voor de operationele inzet van para's. Dat gebeurt tegenwoordig dus allemaal joint. De "paarse" werkwijze van DPS moet drie winstpunten opleveren. 'Eenduidiger materiaal, eenduidiger regelgeving en meer efficiency', somt kapitein Leo Roijackers, commandant DPS, op. Onder zijn hoede werken mensen van de drie verschillende "kleuren" samen. 'We zijn nu ruim anderhalf jaar met elkaar aan het werk. Dat was even wennen, want er waren wat nuanceverschillen tussen de reglementen en opleidingen van mariniers en commando's. Die zijn gladgestreken in het DPS-beleid. Het loopt prima, we hebben nu samen één evangelie.'

'Je hebt geluk, je tandemmaster is net terug uit het ziekenhuis'. Parahumor

Roijackers is zelf ook voor een paar dagen als instructeur in Klatovy. Met een camerahelm springt hij in een van de eerste vier vluchten van de dinsdagmorgen achter cursisten aan. Elke gefilmde sprong wordt na de landing in detail geanalyseerd in de tv-kamer van de "nishut", de ops-room, vouwruimte en huiskamer tijdens een paratraining. 'Dat werkt efficiënt', weet Roijackers. "Springen, analyseren, leermoment creëren en meteen weer springen.' Daarvoor heeft de school ruimte nodig. Niet voor niets zijn trainingen van de DPS meestal gepland in oorden als Klatovy, het Franse Lapalisse en de Amerikaanse woestijnstaat Arizona. 'Hier in Klatovy zijn we niet gebonden aan strakke vliegtijden en lange omlooptijden, zoals in Nederland. Hoe vaker en sneller we cursisten kunnen laten springen, hoe steiler de leercurve. In Eloy, Arizona hebben we naast alle ruimte en tijd ook vrijwel altijd goed weer. Als we daar in de wintermaanden vrijevalspringen, komt nagenoeg iedereen met z'n brevet terug. Dat is in "slechtweerlanden" wel anders.' Dat blijkt als de lucht boven Klatovy dichttrekt, net nadat alle cursisten van "de 104" een eerste sprong hebben gemaakt. Inkakken noemen ze dat in de nishut. De gezichten van de instructiegroep staan even somber als het

weer buiten. Laaghangende bewolking, regen, wind; het zijn gruwelijke stoorzenders voor een trainende parachutist. De training gaat voor de rest van de dag op *stand down*. Roijackers: 'Er staat tegenwoordig een container van het DPS op Skydive Arizona, waar we vaak springen. Zo kunnen we een deel van ons materiaal daar laten, dat scheelt in de logistieke kosten. De DPS denkt bewust kostenbesparend. Mensen zeggen vaak: "Duur tripje, parachutespringen in Amerika". Maar door die mogelijkheden, die steile leercurve en de lage vlieg- en legeringsprijzen in de VS zijn we daar juist goedkoper uit.' De opstart van de DPS is algemeen geslaagd, concludeert Roijackers. 'Alle neuzen zijn de juiste kant op gericht. Nu moet de organisatie zijn aandeel waarmaken.' De kapitein doelt op de levering van materiaal, en dus geld. 'Het is altijd gevoelig, omdat mijn school op het eerste oog erg duur lijkt. Ik wacht al een jaar op 117 nieuwe parachutes, ter vervanging van afgeschreven exemplaren. Bij de aanvraag krijg ik steeds te horen: het kost wel veel geld en verwervingstrajecten zijn erg lang. Maar wij leiden goed op en stellen daarbij de veiligheid als eerste prioriteit. Daar hangt wel een prijskaartje aan.'

Monnikenwerk

In de grote hangar naast de nishut worden parachutes gevouwen. Monnikenwerk, want het prepareren van een valscherp voor een volgende sprong is, vanzelfsprekend, cruciaal precisiewerk. Geconcentreerd ontrafelen medewerkers van de Para-ondersteuningsgroep van de DPS de koorden, liggend persen ze de lucht uit het nylon en behendig vouwen ze het geheel in elkaar, totdat het pakketje in de zwarte 'container' past. In de nishut vouwen cursisten zelf, onder scherp toezien oog van vouwcontroleurs. Pas na vijf controles is een parachute afgevinkt voor een volgende sprong. 'De specialisten in de ondersteuningsgroep zijn schaars', vertelt kapitein Roijackers. 'Dat zijn pakkers, controleurs en herstellende. Dat leer je mensen niet in een halfjaar, daar heb je jaren ervaring voor nodig. Voor het ambitieniveau van Defensie zijn we vooral in de ondersteuningsgroep onderbemand. We springen onze opleidingen, maar ook tijdens evenementen als Market Garden en grote oefeningen zoals in Senegal, Denemarken en Duitsland. Altijd moeten er pakkers en vouwcontroleurs mee. Ik trek die mensen echt de bovenlip over het hoofd.' Het werk in de DPS is sowieso specialistisch vakwerk. Neem sergeant-1 Cas. Hij is bij het KCT opgeleid tot specialist voor HALO- en HAHO-inzet (high altitude low opening en high altitude high opening, sprongen tot 32.000 voet) en is net als zijn collega's gediplomeerd instructeur met al duizenden sprongen op zijn palmares. Een waardevolle kracht, maar in principe zoals iedere militair maar voor een functieduur van drie jaar. 'De aanwas van instructeurs loopt wel', zegt Roijackers, 'maar het is belangrijk dat ik ervaren mensen in de instructiegroep heb. Een para-instructeur die net zijn opleiding heeft afgerond, moet ervaring opdoen bij de staticline-instructiegroep en doorloopt verdere interne opleidingen, om uiteindelijk vrijeval- en AFF-instructeur te worden. Dat duurt dus wel even. Ik verwacht daarom voor de vulling van mijn organisatie "de goudhaantjes"

DPS-cursisten 'Het is een reëel Inzetmiddel

Een opleiding op de DPS is geen pleziercursus voor thrillzoekers. De parachutist is een reëel inzetmiddel, beseffen korporaal-1 Micha en korporaal-1 Maikel van de 104 Commandotroepencompagnie. Zij volgen in Klatovy hun voortgezette vrijevalopleiding, standaard in de Voortgezette Commando-opleiding (VCO) van het KCT. 'We zijn hier niet voor de lol', nuanceert Micha het plezier dat hij en zijn collega's aan de opleiding beleven. 'Het is mooi om te doen, maar we springen omdat het een manier is om een speciale opdracht uit te voeren.' 'Uiteindelijk blijft het apart', zegt Maikel. 'Waarom zou je uit een vliegtuig springen dat prima vliegt? Maar het is een heel reëel inzetmiddel. Dankzij para's kunnen we overal ter wereld mensen aan de grond zetten. En niet alleen para's zelf; met een tandem kun je een tolk of arts afzetten waar je wil.' Micha: 'Mijn eerste sprong was meteen de eerste keer in mijn leven dat ik vloog. Dat was wel bizar. Deze opleiding is niet alleen een doel, maar ook een middel. Het geeft een goed beeld van iemand. Wie uit een vliegtuig springt om zijn opdracht uit te voeren, kun je op de grond ook vertrouwen.'

Opleidingen bij de DPS

- Staticline opleiding (ronde parachute, 400 meter)
- Basis vrijevalopleiding
- Voortgezette vrijevalopleiding (en de "+" opleiding, b.v. in het middelgebergte springen)
- Zuurstofopleiding; High Altitude High Opening (HAHO) en High Altitude Low Opening (HALO)
- Para-Instructeursopleiding
- Oxygenmasteropleiding (voor instructeurs)
- Tandemmasteropleiding (om b.v. een springstofspecialist of arts in te springen)
- Zware last opleiding (springen met een last van 80-120 kg)
- Tandem zware last (para-instructeurs kunnen met lasten tot 225 kg springen)
- Vrijevalinstructeursopleidingen
- Parachuteherstelleropleidingen (DPS repareert zelf)
- Parachutepakkeropleiding

Face first

Een hand op het rechterbeen. Check. Een hand op het linkerbeen. Check. Linkerschouder, rechterschouder, check: alle koppelingen tussen de tandemmaster en zijn "cargo" zitten vast. De Skyvan zit op veertienduizend voet, het luik staat weer open. 'Het is geweldig om met cursisten van de DPS te werken', stelt Cas vast. 'De eenheden die bij ons komen, zijn hongerig naar kennis, enthousiast en fanatiek. Maar vergis je niet, ook luchtmobielers en commando's hebben een spanningsboog en die reageert heus wel als je uit een goed functionerend vliegtuig moet springen. Het duurde bij mij bijna twintig sprongen voordat ik het leuk vond. Je begint met doodsangsten, maar uiteindelijk val je lachend door de lucht.' De jumpmaster controleert alle zekeringen nog een keer en geeft Cas vrij baan. Met zijn passagier op zijn buik springt Cas uit de staart van de Skyvan. Face first richting Klatovy.

'We horen vaak: duur tripje, parachutespringen in Amerika' Het prepareren van een valscherp is, vanzelfsprekend, cruciaal precisiewerk

